

SÄVSJÖ KOMMUN

Likabehandlingsplan

Ljunga

rektorsområde

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Bakgrund	3
2. Syfte likabehandlingsplanen	3
3. Definitioner och begrepp.....	3
Andra aktuella begrepp	4
3. Vision	5
4. Mål	5
5. Ansvar	5
Ansvar för den enskilde eleven	5
Ansvar för enskilda avdelningen/arbetslaget	5
Ansvar för området som helhet	5
Elevhälsan, trygghetsgruppen och specialpedagoger	5
Samverkan	5
Dokumentation	6
6. Information.....	6
7. Att <i>främja</i> barns och elevers rättigheter och <i>förebygga</i> och <i>förhindra</i> diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.....	6
8. Att <i>upptäcka</i> diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling	6
9. Att <i>utreda</i> diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.....	6
10. Att <i>åtgärda</i> diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling	7
11. Uppföljning och utvärdering	7
Händelseblankett	8
Ordningsregler, Ljunga rektorsområde, 1-6 år	9
Ordningsregler, Ljunga rektorsområde, 6-12 år	10

1. Bakgrund

Alla barn och elever skall kunna känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt för sin egenart. Förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen, skolan och vuxenutbildningen skall vara miljöer som är fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Inget barn och ingen elev ska behöva vara rädd för att gå till förskolan eller skolan.

Kränkande behandling (diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling) är en fråga som hänger ihop med människosyn och grundläggande demokratiska värderingar. All skollagsreglerad verksamhet skall utformas och genomföras i överrensstämmelser med dessa värderingar. Varje form av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling är otillåten och skall förhindras. Enligt skollagen och läroplanerna skall alla som arbetar i skolan

- medverka till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- verka i demokratiska arbetsformer där barn, elever, personal och föräldrar har inflytande och är delaktiga,
- förankra de demokratiska värdena, värdegrunden, i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare,
- aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen, och
- i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling tydliggör och skärper verksamhetens ansvar för att främja barns och elevers lika rättigheter i de verksamheter som omfattas av skollagen. I lagen förbjuds diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Barn och elever får även ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling som till exempel mobbning.

Lagen ställer krav på att verksamheten bedriver ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling och att upprätta likabehandlingsplaner. De är även skyldiga att utreda och förhindra trakasserier som ägt rum i eller i samband med verksamheten. (Allmänna råd och kommentarer för att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling. sid. 9)

2. Syfte likabehandlingsplanen

Likabehandlingsplanen syftar till att främja barns och elevers rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

3. Definitioner och begrepp

Definitioner och begrepp enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever och propositionen trygghet, respekt och ansvar (prop.2005/06:38)

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom t.ex. strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande. De fem diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Med *direkt diskriminering* menas att ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Med *indirekt diskriminering* menas att ett barn eller en elev missgynnas genom att huvudmannen för verksamheten, rektorn eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan person tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett författningssätt som framstår som neutralt men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn eller en elev med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller visst funktionshinder.

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker ett barn eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och kön eller som är av sexuell natur. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot barn eller elever eller mellan barn och elever.

Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier kränker ett barns eller elevers värdighet.

Andra aktuella begrepp

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism: En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet: Rädsla för; stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristiska.

Homofobi: En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.

Sexism: Negativt betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födelsen.

3. Vision

*Att ha en skolmiljö där alla kan känna sig trygga.
Att ha en anda där man lyfter fram de mänskliga rättigheterna
Att alla visar respekt för varandra
Att alla kan vara sig själva*

4. Mål

Ljunga område arbetar för att främja elevers lika rättigheter.

- Alla barn/elever skall känna sig lika välkomna och ges samma möjligheter i arbetet.
- Alla barnen/eleverna skall få delta i verksamheter ägnade att stärka deras självkänedom, självtillit och självkänsla.
- Elevrepresentationen i olika organ skall vara så representativ som möjligt.

Ljunga område accepterar inte diskriminering, mobbning eller annan kränkande behandling.

5. Ansvar

Ansvar för den enskilde eleven

Varje barn/elev har en mentor vars uppgift är att etablera en god relation till barnet/eleven, ge stöd och följa barnets/elevens utveckling och studiesituation samt samverka med barnets/elevens vårdnadshavare, bvc/elevhälsan samt barnets/elevens rektor.

Ansvar för enskilda avdelningen/arbetslaget

För varje avdelning/skolarbetslag finns ett personalarbetslag vars medlemmar har ett gemensamt ansvar för situationen i grupperna/klasserna.

Ansvar för området som helhet

Det övergripande ansvaret för förskolan/skolan som helhet, för enheternas utveckling och för de enskilda eleverna har skolans rektor.

Elevhälsan, trygghetsgruppen och specialpedagoger

Utifrån barns/elevs och vårdnadshavares kontakter eller genom mentorers och rektorers uppföljande arbete engageras elevhälsans- och trygghetsgruppens personal och specialpedagogerna i olika elevärenden. Dessa har genom sina roller och sin kompetens ett särskilt ansvar för det elevvårdande arbetet.

Samverkan

- Rektor träffar arbetslagen enligt uppgjort schema.
- Rektor träffar barn/elevgruppernas mentor varje termin för genomgång av läget
- Två gånger per termin genomförs Samverkansgrupp (SVG) med de fackliga organisationerna.
- En gång per månad träffas skolans elevvårdsteam och rektor
- Samverkan med vårdnadshavare skall alltid ske vid behov
- Tre gånger per termin träffas rektor och representant från skolans arbetslag skolans föräldraförening
- I enskilda elevärende där behov finns samverkar skolan med socialtjänsten.

Dokumentation

Skolans organisation för arbetet med likabehandling finns dokumenterad i form av:

- Förteckning över mentorer och barn/elevgrupper
- Ansvarsfördelning när det gäller avdelningar/arbetslag och klasser samt övergripande uppgifter
- Elevvårdsplan, likabehandlingsplan, arbetsmiljöplan, ordningsregler och trygghetsgruppens handlingsplan
- Tider för samråd i områdets kalendarium

6. Information

Likabehandlingsplanen och ordningsregler finns tillgängligt på rektorsområdets hemsida.

Information om likabehandlingsplan och dess innehåll sker till:

- barn/elever och vårdnadshavare sker genom ansvarig mentor
- personal sker vid anställning och årlig genomgång av handlingsplanen.
- föräldraförening/råd sker genom rektor
- folder om trygghetsgruppen och dess arbete delas ut

7. Att *främja* barns och elevers rättigheter och *förebygga* och *förhindra* diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

- SET (Socio-emotionell träning – Birgitta Kimber) används i samtliga klasser F- år 6. Schemalagt under veckan. (*grundskola*)
- Samtal i vardagen
- Återkoppling till ordningsreglerna
- Närvaro av vuxna i barn/elevgrupper (*alla verksamheter*), rastvakt (*grundskola*)
- Faddergrupper
- Alla vuxna och äldre elever/barn föregår med gott exempel

8. Att *upptäcka* diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

- Närvaro av vuxna i barn/elevgrupper (*alla verksamheter*), rastvakt (*grundskola*)
- Kontinuerliga utvärderingar
- Utvecklingssamtal
- Barn berättar
- Anmälan/samtal från föräldrar
- Uppföljningar/samtal personal emellan
- Kontaktbok, elev-lärare
- SET-övningar

9. Att *utreda* diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

- Använda sig av drama/teater/rollspel (*förskola*)
- Samtal en och en med berörda elever/barn – mentorn
- Kontakt med vårdnadshavare
- Skrivna/muntliga iakttagelser av andra elever/barn, anonyma eller med namn
- Händelseblankett används
- Ev. lämna anmälan till trygghetsgruppen

10. Att åtgärda diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

- Samtal/diskussioner i olika konstellationer och uppföljningssamtal
- Föräldramedverkan
- Trygghetsgruppen
- Elevhälsans kompetens används (skolsköterska, specialpedagog, kurator, rektor)
- SET, samtal - övningar
- Konsekvenserna till Ordningsreglerna följs
- Anmälan till polis/social i de fall där behov föreligger

11. Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering sker årligen i samband med revideringen av förskolans/skolans handlingsplan samt i områdets kvalitetsredovisning.

Händelseblankett

Dokumentation av akuta händelser

- DISKRIMINERING**
P.g.a. kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.
- TRAKASSERIER**
utifrån de fem diskrimineringsgrunderna, se ovan.
- ANNAN KRÄNKANDE BEHANDLING**
t.ex. mobbning, misshandel, ofredande, olaga hot etc.
- REPRESSALIER**

Utredningen gäller: (namn, personnummer) .....

HÄNDELSE:

.....
Anmälarens namn

.....
Datum

ÅTGÄRD:

- ..... är informerade om händelse och åtgärd.
Datum och Vårdnadshavarens namn

DATUM FÖR UPPFÖLJNING AV ÅTGÄRD:

Anmälan är mottagen och utredd av: .....
Namn/Titel

OBS! Avslutad utredning arkiveras hos rektor.

Ordningsregler, Ljunga rektorsområde, 1-6 år

Av omtanke av barns och personals hälsa

- är det förbjudet att kränka någon genom ord eller handling
  - *Konsekvenser: samtal barn – personal och personal - vårdnadshavare*

Av omtanke om en god arbetssituation och goda studieresultat

- ska alla lyssna på varandra , vänta på sin tur och visa hänsyn
  - *Konsekvenser: samtal barn - personal*

Av omtanke om en god arbetsmiljö

- ska ansvar tas för förskolans material
  - *Konsekvenser: barnen får hjälpa till att laga och ställa i ordning*
- ska alla tänka på att få ner ljudnivån
  - *Konsekvenser: samtal barn - personal*

Ordningsregler, Ljunga rektorsområde, 6-12 år

Av omtanke av elevers och personals hälsa

- är det förbjudet att kränka någon genom ord eller handling
  - *Konsekvenser: Samtal med mentor (ev. ytterligare utredning och åtgärder), kontakt med vårdnadshavare och rektor*

Av omtanke om en god arbetssituation och goda studieresultat

- ska alla komma i tid till lektioner och andra skolaktiviteter, inte avvika från skolan.
  - *Konsekvenser: Stanna kvar på rast eller samma eftermiddag och ta igen tiden. Ev. samtal mentor och vårdnadshavare.*

Av omtanke om en god arbetsmiljö

- skall ansvar tas för skolans och ditt personliga material
  - *Konsekvenser: Ersättningskyldig för bortslarvat eller skadat material. Klotter saneras av den skyldige. Ev. samtal mentor och vårdnadshavare.*
- Slängs skräp endast i utplacerade papperskorgar och återvinningskärl
  - *Konsekvenser: Upplockning och tillsägning*